

[apečkoviny]

číslo 1/2013

Informačné noviny 47. ročníka súťaže umeleckej tvorivosti vysokoškolákov

akademický prešov

47. ročník

Súťaž umeleckej tvorivosti vysokoškolákov Slovenska

študentské divadlo . alternatívne divadlo . umelecký prednes vlastná literárna tvorba

28.4. - 1.5.2013

[úvodné slovo] Karol Horák, riaditeľ festivalu

KRÁTKA ÚVAHA AKO PROLÓG

Aj tohtoročný Akademický Prešov by sa mal niesť v znamení porovnávania ľudských myšlienok, foriem, emócií... Tie vznikajú z vlastných myšlienok, prežívaní.

Teda hovoria o tom, akí sme, ako vnímame svet. Aby sme vtiahli diváka do komunikácie, musíme nájsť taký jazyk, v ktorom by bola vzájomná odlišnosť na druhej strane u diváka intenzívne prijímaná, navyše, obohatená o svedectvo príjemcu. Často očakávame stotožnenie sa diváka s tým, čo cítíme my. Možno z týchto stretnutí budeme odchádzať bohatší o nové informácie, o nás samotných, a teda – dočkame sa pravdy o človeku.

Nazdávam sa, že v prítomnosti túžime hlavne po autentickom umeleckom zážitku. Ak pri tvorbe umeleckého diela nenájdeme vlastnú, neopakovateľnú formu, ocitneme sa osirotení so svojimi problémami. Môžeme sa nadchnúť formou, no divák zostane pravdepodobne

chladný. A predsa nám ide aj o to, s čím, s akým poznaním odchádza divák domov.

Divadlo tvorí viacero zložiek. Základnou bolo od počiatku divadelné slovo, ale aj expresia tela. Vo väčšej či menšej miere scénografia alebo hudba. V poslednom čase si vydobýja svoje miesto na scéne aj bábka, figurína či maska. Prekvapujúco i ony dokážu zintenzívniť umelecký zážitok z divadelného diela.

Veríme, že na tohtoročnom Akademickom Prešove svet divadla roztvorí na oboch stranách rampy závažný komunikát o nich samotných. O ich ťažkostiach, radoostiach, traumách, obavách i nádejach.

POROTY

SÚŤAŽÍ AKADEMICKÉHO PREŠOVA 2013

Prednes

PhDr. Miron Pukan, PhD.
PaedDr. Mária Kuderjavá
Mgr. Adela Mitrová, PhD.

Vlastná literárna tvorba

Prof. PhDr. Marta Součková, CSc.
Prof. PhDr. Ľubomír Machala, CSc.
Mgr. Ján Gavura, PhD.
PhDr. Peter Milčák, PhD.

Študentské divadlá

PhDr. Miron Pukan, PhD.
prof. PhDr. Karol Horák, CSc.
doc. PhDr. Peter Káša, CSc.
Mgr. Eva Kušnírová, PhD.
Mgr. Vladimír Šmihula

BLOK PREDNÁŠOK UNIVERZITA DIVADLA

29. apríl 2013

DRAMAFEST 2013

6. ročník dramatického festivalu v anglickom jazyku o 8. 00 h. VS DAD

PhDr. Elena Knopová, PhD.

Výrazné tendencie v slovenskej dramatiky po roku 2000 o 11. 30 h. č. m. 192

Marcin Świerad

Tadeusz Kantor dnes o 13.00 h. č. m. 192

30. apríl 2013

PhDr. Ladislav Čavojský, CSc.

Ferko Urbánek o 12. 00 h. č. m. 192

PhDr. Andrej Maťašík, PhD.

Fenomén réžie v panoráme dejín slovenského divadla o 13. 30 h. č. m. 192

2. máj 2013

PhDr. Ján Olejník, CSc.

Estetično v hmotnej a duchovnej kultúre o 12.00 h. UK PU

UNIVERZITA LITERATÚRY

29. apríl 2013

Prezentácia vydavateľstva Modrý Peter Levoča 15. 00 h., UK PU

30. apríl 2013

PhDr. Andrea Bokníková, PhD.

Poznámky k poetike a k atmosfére slovenskej poézie 60. rokov 20. storočia.
o 10. 00 h. UK PU

Beseda Literárny klub (Mária Modrovich, Zuzana Kepplová), o 15. 00 h. UK PU

2. máj 2013

Beseda so zaujímavými hosťami:

Ján Uličiansky, spisovateľ o 11. 00 h. UK PU

PROGRAM

AKADEMICKÉHO PREŠOVA 2013

NEDEĽA 28. 4. 2013

15. 00 hod.

ŠD VYDI Nitra

Z východu na západ MS DAD ON

16. 00 hod.

ŠD VYDI Nitra

Rozhodnutie pre zajtrajšok a možno len Peter a Lucia VS DAD ON

17. 00 hod.

ŠD VYDI Nitra

Prejst'(si)Telom (pohybová performance) MS DAD ON

17. 50 hod.

JA a MY, Katedra hudby PF UKF Nitra
Príbeh jednej zeme MS DAD ON

18. 15 hod.

ZAHRANIČNÝ HOŠŤ FESTIVALU (POLAND)
Teatr MOMO (Katovice)

Marek Kołbuk: Podarunek VS DAD OFF

19. 30 hod.

Divadlo Neon Košice

Kol.: O moci a jej páde MS DAD ON

20. 45 hod.

ŠD P.A.D.Á.K. PF PU

Jevgenij Švarc: Obyčajný zázrak MS DAD ON

21. 15 hod.

VÝPREDAJ

IMPROLIGA VS DAD

PONDEĽOK 29. 4. 2013

8. 00 hod. – 13. 00 hod.

DRAMAFEST 2013

6. ročník dramatického festivalu v anglickom jazyku VS DAD

UNIVERZITA DIVADLA

11. 30 hod.

PhDr. Elena Knopová, PhD.

Výrazné tendencie v slovenskej dramatiky po roku 2000 č. m. 192

13. 00 hod.

Marcin Świerad

Tadeusz Kantor dnes č. m. 192

13. 30 hod.

NAJ s.r.o.

J. Jendrichovský, P. G. Hrbatý (performance)

Inštrumentár slovenských ľudových nástrojov – drumbľa č. m. 192 ON

13. 00 hod.

Hodnotiaci seminár vlastná literárna tvorba

Vyhlasenie výsledkov zasad. miestnosť dekana

UNIVERZITA LITERATÚRY

15. 00 hod.

Prezentácia vydavateľstva

Modrý Peter Levoča UK PU

15. 00 hod.

JA a MY, Katedra hudby PF UKF Nitra

Saroyan: Tracyno Tiger MS DAD ON

16. 30 hod.

JA a MY, Katedra hudby PF UKF Nitra

Hra na 3 MS DAD ON

18. 00 hod.

JA a MY, Katedra hudby PF UKF Nitra

Škaredé kačiatko MS DAD ON

18. 30 hod.

ZAHRANIČNÝ HOŠŤ FESTIVALU (Finlandia/ Prague)

Pasi Mäkelä - performance záhrada DAD TONTTU VS DAD OFF

19. 30 hod.

Divadlo Andreja Bagara Nitra

Carlos Murilla: Dark play Exper. sála DJZ OFF

19. 30 hod.

Anastázis Prešov MS DAD

20. 30 hod.

VÝPREDAJ Burza (nielen) divadelných

nápadov: Wécélógy MS DAD

UTOROK 30. 4. 2013

UNIVERZITA LITERATÚRY

10. 00 hod.

PhDr. Andrea Bokníková, PhD.:

Poznámky k poetike a k atmosfére slovenskej poézie 60. rokov 20. storočia UK PU

UNIVERZITA DIVADLA

12. 00 hod.

PhDr. Ladislav Čavojský, CSc.

Ferko Urbánek č. m. 192

13. 30 hod.

PhDr. Andrej Matášík, PhD.

Fenomén réžie v panoráme dejín slovenského divadla

UNIVERZITA LITERATÚRY

15. 00 hod.

Beseda Literárny klub

(Mária Modrovich, Zuzana Kepplová) UK PU

17. 00 hod.

Teatro Colorato Bratislava

Ó Sláva hviezd Ó sláva MS DAD OFF

18. 00 hod.

VŠMU Bratislava

Jozef Mokoš: Alica VS DAD OFF

19. 30 hod.

Túlavé divadlo Trnava

Edmond Rostand: Cyrano (alebo Bálabilé o Nose) pred Christianiou OFF

21. 00 hod.

VÝPREDAJ ŠD FF PU

Jen Hrbotto: JHSJ – Jendrichovský Hrbatý Smrť (z) Jánošíkova priestor DAD ON

STREDA 1. 05. 2013

10. 00 hod.

UMELECKÝ PREDNES

Vyhlasenie výsledkov č. m. 83

14. 00 hod.

VÝPREDAJ NAJ s.r.o

Dražba topánky (performance) Christiania

16. 00 hod.

S.T.O.K.A. Bratislava

B. Mosný, P. Tilajčík, B. Uhlár: Neistý grunt VS DAD OFF

17. 00 hod.

Akadémia umení Banská Bystrica

Vittore de Luca: Ja, Leonardo MS DAD OFF

18. 30 hod.

DISK Trnava

Blaho Uhlár a kol. DISK: Solitudo VS DAD OFF

20. 00 hod.

ZAHRANIČNÝ HOŠŤ FESTIVALU

Palác Akropolis (Praha)

ČEZko forever / Skutečná událost VS DJZ OFF

21. 00 hod.

ZAHRANIČNÝ HOŠŤ FESTIVALU

TEATR ÓSMEGO DNIA (Poznaň)

Archa priestor pred novou budovou DJZ/VŠA OFF

ŠTVRTOK 2. 05. 2013

DOZVUKY

11. 00 hod.

Beseda so zaujímavými hosťami:

Ján Uličiansky, spisovateľ (knížnica PU)

12. 00 hod.

Ján Olejník, etnograf

Esteticko v hmotnej a duchovnej kultúre

13. 30 hod.

NAJ s.r.o.

PROGALAS (performance) areál VŠA ON

Prezentácia divadelných workshopov a vyhlásenie výsledkov

ŠD FF PU Prešov

Nebo, peko, Kocúrkovo ...

Fragmenty II atď. ... MS DAD/Christiania

VYSVETLIVKY

ON

Súťažné divadelné predstavenia

OFF

Nesúťažné divadelné predstavenia

VS DAD

Veľká scéna Divadla Alexandra Duchnoviča Prešov

MS DAD

Malá scéna Divadla Alexandra Duchnoviča Prešov

Experimentálna sála DJZ

Hlavná budova DJZ Prešov

UK PU

Univerzitná knižnica PU Prešov

Skúšobňa ŠD FF PU

Starý internát PU, suterén

Organizačný štáb si vyhradzuje právo na priebežnú zmenu a korektúru.

<http://www.ff.unipo.sk/ap>

VSTUP VOĽNÝ

[kjubileu]

„POCÍTIŤ OKAMIH TVORBY NIE JE NIČÍM NAHRADITEĽNÉ.“

KAROL HORÁK

(Pri príležitosti životného jubilea)

Spisovateľ, rozhlasový a divadelný dramatik, literárny a divadelný vedec, režisér a dedične v prvom rade pedagóg Prof. PhDr. Karol Horák, CSc. v tomto roku oslávi životné jubileum. Pri tejto vzácnej príležitosti chceme v mene svojom, ako aj zamestnancov Prešovskej univerzity a mnohých priateľov či priaznivcov vyjadriť naše uznanie a hold celoživotnej stope, ktorú vytvoril a naďalej vytvára. Svetlo sveta uzrel 13. septembra v obci Katarínska Huta (okres Lučenec).

Záľuba v literatúre, umeleckom prednese a v divadle priviedla mladého Horáka po absolvovaní jedenástročnej základnej školy na Filozofickú fakultu Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Prešove. Po ukončení štúdia sa už domov nevrátil. Ostal v Prešove, verný svojej alma mater.

Do divadelnej sféry vstupoval líniou programového osvojovania si teoretických a metodologických súvislostí slovenskej i svetovej dramatiky a divadla. Už ako študent, na začiatku 60. rokov minulého storočia, založil Študentské divadlo pri Filozofickej fakulte Univerzity P. J. Šafárika, ktoré sa neskôr divadelnou vedou začalo radiť k alternatívne typu divadelného umenia (divadlo poézie, pohybové alebo fyzické divadlo.) V ňom pôsobil najskôr ako herec – interpret, dramaturg, neskôr režisér a dlhé roky i ako jeho umelecký vedúci. V ňom si overoval viaceré divadelné techniky a postupy v rámci hereckej tvorby či kreovania samotného divadelného diela, experimentoval aj s mimoslovnými výrazovými prostriedkami a neustále hľadal nové možnosti inscenovania či modelovania javiskového tvaru. V roku 1969 uverejnil text Obrana deštrukcie, ktorý možno, do istej miery, považovať za jeho poetický i poetologický manifest: „...deštrukcia, narušenie klasickej harmónie predstavenia v pomere použitých tvárných prostriedkov (slovo – mimoslovné zložky) je pre mňa oveľa plastickejšim svedectvom o pocitoch interopretov svojej doby, trebárs i v klasickej romantickej poézii, ako idylkovitá, harmonická, dojemná zhoda, rovnováha či klasické utriedenie prostriedkov, bez hlbšieho ponoru do stavu vedomia, či podvedomia poézie.“ (Javisko, 1969, č. 4)

Od roku 1965 pôsobí ako vysokoškolský pedagóg. V súčasnosti je profesorom na Inštitúte estetiky a vied o umení Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. V rokoch 1971 – 1977 bol súčasne externým dramaturgom v Divadle Jonáša Záborského v Prešove. V rokoch 1998 – 2003 pracoval ako vedúci Literárno-dramatickej redakcie košického štúdia STV. Svoju stopu však zanechal aj na katedrách vzdelávania dospelých, slovenského jazyka a literatúry. Venuje sa divadelnej, rozhlasovej a televíznej dramatickej tvorbe. Žije v Košiciach.

„Divadlo je stretnutie.“ (J. Grotowski) | Horák a ŠD FF PU

Hovorí sa o ňom ako o otcovi myšlienky novodobého Študentského divadla, ktoré má uňho dve línie – líniu tzv. divadla poézie a líniu plastického pohybového divadla.

Študentské divadlo Filozofickej fakulty UPJŠ Prešov (neskôr ŠD FF PU) patrí medzi najstaršie vysokoškolské alternatívne divadlá amatérov na Slovensku.

Karol Horák je dramatikom realistickej kresby i metafory, klasickeho i experimentálneho prístupu k slovu. Pohráva sa so slovom a jeho kontextovou previazanosťou s ostatnými výrazovými prostriedkami, akými sú pohyb herca na javisku, zvuky a pod. Mení i typy kompozícií.

Javiskovou interpretáciou textu sa zaoberali už mnohí pred ním, no išlo o domnelé divadlo. O skutočnom divadle poézie môžeme uvažovať až vtedy keď sa interpret – recitátor premení na javiskovú postavu a v tejto novej podobe vstupuje do príbehu. Pri kategorizovaní herectva ŠD FF PU sa nám ponúkajú paralely s medzníkmi, aké predstavujú mená – Mejerchold, Grotowski, ba dokonca

Brecht. Pôvod divadielka možno spájať so študentskou recesiou, otvorenosťou objavovať mnohosť významov. Pohyb, telesnosť, sebareflexia sú pojmy, ktoré sa neskôr stali príznačnými pre Horákovu metódu.

„Sila, pôvab, ale i inovátorstvo Horákovho „divadla poézie“ spočívali po celé roky v tom, že on sám ako rodený divadelník, teda človek s divadelnou a nie iba slovami interpretujúcou a ilustrujúcou fantáziou, vychádzal vždy z predstavy o obraznom zaplnení javiska, o vyjadrení scénickej, nie iba básnickej myšlienky, o zmocnení sa divadelného, nie iba literatúre vlastného obrazu. Prednes verša bol uňho iba časťou javiskového obrazového komplexu, cieľom mu bola scénická, nie iba literárna kompozícia.“

Za svoju prozaickú, dramatickú a inscenačnú tvorbu dostal rad národných aj medzinárodných cien. Ocenenia mu okrem iných udelili aj vydavateľstvo Slovenský spisovateľ, Ministerstvo kultúry SSR, Slovenský literárny fond, Klub nezávislých spisovateľov Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska, STV Bratislava, Festival rozhlasovej hry v Piešťanoch a mnohé ďalšie.

Textový epilóg

V rámci tohto textového epilógu si dovoľujeme uviesť niekoľko vzácných názorov slovenských vedcov, teatrologov, pedagógov a v neposlednom rade verných priateľov, ktorí si cenia charizmu, cit pre umenotvorbu, zanietenie i pracovné nasadenie prof. Horáka. Uznaním jeho človečenstva, charakteru, profesného pôsobenia sú aj nasledujúce slová:

„Od mojich študentských čias v 80. rokoch som bola fascinovaná jeho metaforickým jazykom.“ (D. Inštorisová)

„V amatérskom divadle zaviedol taký jazyk, aký nemali ani profesionálne súbory.“ Tiež zaspomínal, ako mu Horák po dvoch stranách textu zasielal hru lietadlom do Bratislavy, ktorú ihneď odnášal vlakom do Martina režisérovi Romanovi Polákovi, aby mohol pripravovať inscenáciu. „Vtedy bola taká doba, dnes cez internet by to bolo ihneď,“ dodal Porubjak.

Horákovci, Horákové divadlo, Študentské divadlo pri FF UPJŠ v Prešove – to všetko sú sedemdesiate roky divadelnej scény malých javiskových foriem, Akademických Prešovov a Popradov. Táto cesta za divákom, táto „metóda“ má pokračovateľov a je inšpiráciou aj pre dnešné podoby a varianty mladého alternatívneho divadla.“ (Lubomír Šárik)

„Na medzinárodnom knižnom veľtrhu v Prahe mala monografia Karola Horáka úspech a ňou sa naše vydavateľstvo vrátilo k divadelným knihám,“ pripomenula riaditeľka vydavateľstva Tatran Eva Mladeková a ocenila, že dielo mohlo vyjsť aj vďaka podpore z Ministerstva kultúry SR,“ (Eva Mladeková)

„Slovenské národné divadlo v Bratislave na margo diela Nebo, peklo, kocúrkovo, ktoré je obrazom životného príbehu župčianskeho farára Jonáša Záborského. „Je to vynikajúce dielo, ktoré by bolo veľmi zaujímavé, keby sa pretlačilo a vydalo aj teraz. Také dielo nemajú ani Česi, ani Maďari, ani Poliaci.“ (SND)

„Som učiteľ, ktorý sa venuje literatúre a divadlu. Zároveň sa usilujem pomáhať mladým ľuďom osvojiť si toto nádherné umenie, ktoré je zvláštnym spôsobom ľudskej sebarealizácie. To, čo človek zažije v divadle, nemôže sprítomniť žiaden iný typ ľudskej aktivity.“ (Karol Horák)

Veľké Ďakujeme!

VÝBER Z TVORBY K. HORÁKA

PRÓZA: Dve prózy (1974) | Cukor (1977) | Súpis dravcov (1979)

DRÁMA: Džura (1971) | Živý nábytok (1975) | Tip-top biotop alebo Blšinec (1976) | Šu-šu-Šukšín (1980) | Elementaristika (1981) | Medzivojnový muž (1984) | Inšpirácia alebo Szyfos po slovensky (1985) | Evanjelium podľa Jonáša (Záborského) (1987) | Cesta (1988) Ska za futbalu v meste K (1990) | Nulový bod (1992) | Európa! Ó, Európa... (1993) | Apokalypsa podľa Janka Kráľa (1995) | Nové pokušenie Antona (1995) | ... príd' kráľovstvo tvoje (1996) | Svedectvo krvi (1997) | Mesianistova hlava (2000) | La Musica (2001) | Arbitráž (2002) | A. I. Dobrjanskij (2003)

Komorné hry (2004, 1. vydanie, súborné vydanie hier: Chronosov zub, Arbitráž, La Musica, Spätne zrkadlo, Hrdzavý dážď, Vyššie, tam je srdce) | Recenzia diela: Komorné hry - Karol Horák - Sprievodcovia divadlom (Komorné hry, 2004, 1. vydanie) Hra ako divadlo (2011, 1. vydanie) | Hra ako divadlo (2011, 1. vydanie)

ODBORNÁ LITERATÚRA: Slovo, pohyb, gesto, tvar (1978) | Slovo, priestor, obraz, tvar (1981) | Biografická silueta Jozefa Horáka (2007, 1. vydanie)

LITERÁRNA VEDA: Významové a výrazové dominanty prózy Jozefa Horáka (1992) | Vzopätie (Formovanie osobnosti Jozefa Horáka v preddebutovom období) (1994) | Medzi subjektom a tézou (1999) | Od tézy k subjektu (2003)

SCENÁRISTIKA: Cukor (1984) | Národný hriešnik (1995) | Rozhlasová tvorba | Kurz jazyka (1981) | Ucho (1985) | Poetica axiologica (1991)

In: Ľ. Šárik Rozprávanie o metóde. Kontexty alternatívneho divadla I. Prešov: FF PU, 2003. s. 68 - 76. ISBN 80-8068-243-7

TVORIVÉ DIELNE AKADEMICKÉHO PREŠOVA

TANEČNÉ DIVADLO

(manželia Morochovičovi)
od 20. 04. skúšobňa ŠDaJ PU

HEREC A FIGURÍNA I

(Z. Henčeková)
od 25. 04. VŠA PU

HEREC A FIGURÍNA II

(K. Horák, M. Pukan)
od 23. 04. skúšobňa ŠDaJ PU

SITE SPECIFIC

(M. Pukan, E. Kušnírová, J. S. Sabol)
od 28. 04. protiatómový kryt PU

NEBO, PEKLO, KOCÚRKOVO ...

(J. Rázusová)
od 12. 04. skúšobňa ŠDaJ PU

FRAGMENTY II

(K. Horák, M. Pukan)
od 22. 04. skúšobňa ŠDaJ PU

P. WEISS: MARAT SADE

(Tomasz Gawron)
od 28. 04. Christiania

SPRIEVODNÉ PODUJATIA AKADEMICKÉHO PREŠOVA

29. 04. o 18. 00 hod.

Zbor Pravoslávnej bohosloveckej
fakulty Prešov

Bohoslužba a veľike povečerie pod vedením
PaedDr. Anny Derevjankovej, PhD
Chrám Ioanna Bohoslova

29. 04. o 21. 00 hod.

V rámci Výpredaja AP

Hudobná skupina Anastázis pri Gréckokatolíckej
bohosloveckej fakulte PU
MS DAD

29. – 30. 04. o 9. 30

Experimentálna výstava
performance 4. ročníka estetiky FF PU
(Ne) umenie
VŠA PU

[anotácie predstavení]

**ŠTUDENTSKÉ DIVADLO VYDI (NITRA)
Z VÝCHODU NA ZÁPAD [on]**

Réžia a scenár: Martina Doričová | Scéna, kostýmy: Andrea Pechová, Marcela Králiková | Hudba: Katarína Zimová | Účinkujú: Mária Ševčíková, Tomáš Truchlík, Alžbeta Balková, Matúš Turčan, Veronika Slezáková, Petra Mackovičová, Barbora Michalíková, Zuzana Glatzová

V jednej z mnohých správ o priepastnosti rozdielov medzi územím východu a západu sa americký historik a ekonóm Ivan Berend zaoberá vývojom krajín Európy a jej parciálnych území. Tvrdí, že úroveň priemyselnej výroby z roku 1989 dosiahlo iba Maďarsko a Poľsko. Vo všetkých ostatných krajinách stále pôsobí vplyv recesie zo začiatku 90. rokov, ktorú Brend nazýva „veľkou depresiou“ a hovorí o tom, že východ sa nachádza za „oponou chudoby“.

Je to tak aj v prípade našej krajiny? Možno aj o takýchto zaujímavých a zároveň páľčivých súvislostiach pojednáva autorská inscenácia študentky kulturológie Martiny Doričovej Z východu na západ. Študentská inscenácia je akousi snovou fikciou pomyselnej cesty vlakom z východu na západ. Je študentskou výpoveďou o osamelosti, vzťahoch, snoch, predsudkoch a všakovakých interakciách na trase rýchlika z jedného konca republiky na druhý. Hra sa stáva akousi introspektívnou sondou do duše mladého človeka.

Ako povedala autorka: „Inscenácia je hrou o predsudkoch, o strachu, o cestách, o ľuďoch, o ich myšlienkach a zacyklenosti, alebo o tom, ako sa veci môžu a nemusia zmeniť...“

Foto: VYDI - Prejsť (si) telom

ROZHODNUTIE PRE ZAJTRAJŠOK
A možno len Peter a Lucia

Premiéra
10.4.2013
20:00
Univerzitný
tvorivý ateliér
(ŠD Nitra)

**ROZHODNUTIE PRE
ZAJTRAJŠOK A MOŽNO LEN
PETER A LUCIA [on]**

Réžia: Lucia Valková | Dramaturgia: Vladena Michalková, Tomáš Špánik | Hudba: Marko Salíni | Odborný pedagogický dohľad: Miroslav Ballay | Účinkujú: Petra Mackovičová, Lukáš Božik, Mária Ševčíková, Filip Chrenko

Ide o autorskú inscenáciu voľne podľa motívu známej psychologickéj novely Romaina Rollanda Peter a Lucia. Autor bol odporcom vojny a práve na tejto skutočnosti mladí tvorcovia netradične rozvíjajú tematiku vojny z minulosti i tej zo súčasnosti. Zobrazujúce vzťahy približujú cez vlastné identity. Hra približuje osudy štyroch mladých ľudí plných ideálov a túžob, ktorí žijú v rozdielnych dobách, no bojujú za rovnaké veci – šťastie, sny, život, lásku. Generácia prežíva každý moment svojej existencie intenzívne a čaká na nový zajtrajšok. Čo to pre nich vlastne znamená? Zajtrajšok môže byť predsa len pojem ohraničujúci čas. Nemusí prinášať nič nové. Sú zajatcami doby, v ktorej sa narodili. Obetujú jeden druhého v slepej túžbe po úspechu a ilúzii šťastia.

**PREJSŤ(SI)TELOM (POHYBOVÁ
PERFORMANCIA) [on]**

Réžia: Ľubomír Šiška, Eva Priečková | Dramaturgia: Ľubomír Šiška, Eva Priečková | Hudba: Boris Belica | Bicie: Lukáš "Tukey" Michálek | Choreografia: Eva Priečková | Odborná spolupráca: Miroslav Ballay | Účinkuje: Lukáš Božik

————[apečkoviny]

Performancia je jeden z hlavných pojmov akčného umenia, ktorý sa koncom 70.rokov začal používať v súvislosti s umeleckými aktivitami prezentovanými pred publikom. Zahŕňa prvky hudby, tanca, poézie a divadla, ale aj nových médií. Od ostatných prejavov akčného umenia ho odlišuje najmä prítomnosť obecnstva, ktoré sa

v prípade happeningu môže redukovať na účastníkov a v prípade eventu úplne absentuje. Podstatným faktorom je jedinečnosť performancie vylučujúca identickosť dvoch predstavení.

Kolektív študentov si pripravil pohybovú performanciu - pohybovú (fyzickú) štúdiu jedného performeru. Hrou sa pokúšajú skúmať výrazové kvality priestoru ako metafory vzťahu človeka k okolitému svetu. Pre tvorcov sa stala pohybovou abstraktnou meditáciou.

DIVADLO NEON (KOŠICE) **O MOCI A JEJ PÁDE** [on]

Námet: Miroslav Vlček | Réžia: Zuzana Dovičáková | Účinkujú: Michal Bartko, Daniel Vereb | Svetlá, zvuk : Richard Sokol | Animácie: Michal Bartko, Daniel Vereb

Malá javisková forma „O moci a jej páde“ vznikla kolektívnou tvorbou hercov divadla NEON na podnet a námet Miroslava Vlčka. Ťažiskovou témou je ako sám názov napovedá, moc, no nevyhýba sa ani polemike na tému utópia, či sloboda. Uplatňujú sa v nej rôzne formy vyjadrenia - činohra, animácia i prvky bábkového divadla. Predstavenie „O moci a jej páde“ je obohatené o dokumentárnu rozpravu zastúpenú v produkcii Vlček a brat, ktorá zaznamenáva proces tvorby predstavenia.

TEATR MOMO (KATOVICE) **MAREK KOŁBUK: PODARUNEK**

[off]

Scenár a réžia: Marek Kołbuk | Hudba: Wojtek Guzgan | Technika: Sebastian Niemiec | Účinkujú: Marek Kołbuk, Wojtek Guzgan / Magdalena Gremłowska

Súbor vznikol v roku 2003 a umeleckým vedúcim je od prvopočiatkov Marek Kołbuk. Komplexnú existenciu súboru a zároveň i produkciu môžeme kategorizovať ako plastické - neverbálne divadlo. Ich predstavenia sú charakteristické osobitou štylizáciou, ktoré môžeme vidieť v tvorbe plastických obrazov za pomoci tela - hudby - svetla. Avšak okrem prvkov plastického divadla pracujú i s fyzickými a symbolistickými princípmi tvorby. V divadle tohto typu majú spomenuté prvky jedinu úlohu - stať sa nositeľom silného emocionálneho náboja. A to predstaveniu „Darček“ nemožno poprieť. Počas recepcie totiž divák zažije intenzívne emócie, ktoré však majú negatívny náboj, pretože hra ponúka príšernú štylizáciu histórie.

Svojou formou je inscenácia neskutočnou, odtrhnutou od reality, vytiahnutou morou, strašným snom, obrazom atď. Rovnako sa svojím odkazom a obsahom dotýka medziludských vzťahov založených na obdarovaní ako aj potrebe prijímania. Originálna štylizácia pred-

stavenia vytvára reálny pohľad na prematerializovanie sveta a individuálnych hodnôt, no zároveň nastavuje realistické zrkadlo každému z nás. Cieľom je dosiahnuť zamyslenie sa diváka nad podstatou skutočnosti a nutnosťou deliť sa o to, čo vlastníme.

ŠTUDENTSKE DIVADLO P.A.D.A.K. PRI PEDAGOGICKEJ FAKULTE PU (PREŠOV)

JEVGENIJ ŠVARC: OBYČAJNÝ ZÁZRAK [on]

Réžia: Adela Mitrova a kol. | Účinkujú: Patrícia Konkolová, Zuzana Miškocová, Lenka Eliašová, Barbora Michnová, Dušan Guman, Tomáš Pavlic, Martin Maslonka, Šimon Slovinský

Kompozícia textov ruského dramatika J. Švarca v poetickom divadelnom tvare.

„...Kráľ: Ja som totiž strašný človek.

Gazda (natešený): Naozaj?

Kráľ: Hrozný. Ja som tyran. Despota. Okrem toho som zákerný, pomstychtivý a vrtošivý. A najhoršie na tom je, že za to vôbec nemôžem.

Gazda: A kto za to môže?

Kráľ: Predkovia. Moji pradedovia, prababky, strýkovia, všelijaké tety, praotcovia a pramatere. Za živa sa správali ako svine a ja mám na to doplacať. Ja som od prírody dobrák, mám rád hudbu, rybolov a mačky. Len keď ma to pochyť, tak vyvádzam, že je to až na zaplakanie...“

VÝPREDAJ* ALEBO BURZA DIVADELNÝCH NÁPADOV

Už v zimnom semestri Študentské divadlo FF PU obnovilo tradíciu, ktorá na našej univerzite fungovala v 70. rokoch minulého storočia. Ide o VÝPREDAJ,

Foto: TEATR MOMO

vo voľnom preklade priestor pre umeleckú realizáciu študentov. Pondelkový výpredaj počas Akademického Prešova je určitou prezentáciou celoročnej tvorby Výpredajovej, preto téma večera nesie príznačný názov Švédske stoly. Môžete sa tešiť na bezprostredný kontakt s protagonistami a ich dielami tak, ako to bolo pre tieto akcie príznačné počas celého roka. V programe sa stretne s divadelnými, hudobnými, ale aj výtvarnými dielami.

Peter Gustáv Hrbatý, Ján Jendrichovský (herci ŠD FF PU)

OBČIANSKE ZDRUŽENIE JA A MY, KATEDRA HUDBY PF UKF (NITRA), ŠTUDENTI UČITEĽSTVA HUDOBNÓ- DRAMATICKÉHO UMENIA

HRA NA 3 [on]

Autor: Stanislava Koníčková, Katarína Hudáková, Martina Pálfiová, Dominika Čerbová, Adrián Palotáš, Zuzana Kráľová | Účinkujú: Stanislava Koníčková, Katarína Hudáková, Martina Pálfiová, Dominika Čerbová, Adrián Palotáš, Zuzana Kráľová, Michaela Horvátová, Lukáš Božík, Katarína Luprichová, Patrik Földesi, Timea Hudecová, L.Matej Mervart, Daniel Duban, Lenka Červenková, Barbora Gašpercová, Dominika Chorvatovičová

Šesť autorských pohybových projektov o spoznaní, láske a smrti. Nitrianski študenti ponúknu na doskách MS DAD šesť individuálnych a diferentných prístupov a následne i finálnych spracovaní rovnakej témy. V úvode procesu tvorby dostali identické zadanie, traja hráči - tri podmienky - tri rozdielne produkcie.

ŠKAREDÉ KAČIATKO [on]

**Autor: Zuzana Šemeláková, Erika Strečková, Jarmila Bakusová
Účinkujú: Simona Holanová, Zuzana Glatzová, Patrik Hostačný,
Lukáš Božík, Zuzana Šemeláková, Erika Strečková**

Predlohou hry sa stal originálny literárny text od Hansa Christiana Andersena Škaredé kačiatko. Primárnym motívom je poukázať na dôležitosť rodiny v živote jedinca. Hlavný hrdina Tóno je pre svoje nové (rozprávkové) okolie, v ktorom sa ocitá škaredým kačiatkom. On sám sa tak nevníma a nechápe, čo sa vôkol neho deje. Prechádza vnútorným prerodom a zisťuje, že priateľstvo a rodina sú v živote najdôležitejšími hodnotami. Vďaka tomu, že vidí vzájomnú súdržnosť rodiny na dvore, kamarátstvo divých husí a lásku krásnych labutí, prehodnotí svoje správanie. Po tomto uvedomení sa symbolicky mení na labuť a takto poučený sa vracia späť do reality.

TRACYHO TIGER [on]

**Réžia: Lukáš Števík, Michaela Gerhardová, Simona Janovičová
Účinkujú: Lukáš Števík, Michaela Gerhardová, Simona Janovičová,
Marek Bednárík, Vladimír Hanák, Zuzana Kráľová, Dominika Čerbová, Martina Pálfiová, Lukáš Božík**

„Už zopár dní márne hľadám svojho tigra. Viem, že je nablízku, občas začujem jeho vrnenie, zazriem jeho odtieň, či dlhý chvost, ktorým v rýchlym behu

švihne za rohom, pretože zbadal môj pohľad. Volám ho naspäť, chýba mi, je to najpodstatnejšie, čo mám. Najskôr sa už necíti dobre vo svete, čo je podozrievavý voči všetkému citovému, vo svete hmotných ziskov, hmotných vzťahov, hmotnej lásky.“ (Williama Saroyan: Tracyho tiger)

Hádam o tom je kniha spisovateľa Williamu Saroyana Tracyho tiger, v ktorej autor málo slovami veľa povie, a ktorej najväčšie čaro je, že každý ju príjme a následne interpretuje inak. Poeticko - divadelné spracovanie na motíve novely uvidíme v podaní študentov UKF Nitra. Pokúsia sa priblížiť a vytvoriť sondu o osobnosti / individuálnosti a originalnosti každého z nás. Každý máme svojho tigra, len niekto o tom vie, a iný zas nie. Hra o tigrovi, ktorý sa pred ľuďmi objaví, uteká, mizne, ktorý je príčinou strachu v meste. Je niekým konkrétnym a zároveň abstraktným. Je a môže byť všeličím, čo je v nás ľuďoch.

„Nazdávam sa, že moje dielo bolo vždy hlboko realistické. A už vôbec si nemyslím, že by bolo sentimentálne, hoci byť človekom je dnes vrcholne sentimentálne. Ozajstný spisovateľ je večný rebelant. Ozajstný spisovateľ je aj blázon. Som hrdý na to, že som spisovateľ, že som práve taký spisovateľ, aký som, a čerta sa starám, na čo je hrdý niekto iný.“ (William Saroyan)

PRÍBEH JEDNEJ ZEME [on]

**Réžia: Zuzana Glatzová, Miroslav Šufliarsky, Simona Holanová | Účinkujú: Timea Hudecová, Lenka Červenková, Simona Holanová
Hudobná zložka: Erika Strečková, Zuzana Šemeláková, Matej Mervart, Robert Kanta, Lukáš Rudzan**

Pantomimický ekologický úlet.

SPOLUPRACUJTE!

Toto príležitostné médium je aj pre všetkých, ktorí chcú písmom alebo fotografiou zachytiť priebeh podujatí v programe AP 2013. Prívítame od študentov ich kritické príspevky, krátke reflexie, „momentky“, fotografie pozitívneho i negatívneho razenia.

Kontakt: jozefina.stefanska88@gmail.com

Vopred ďakujeme!

ŠD FF PU PREŠOV NEBO, PEKLO, KOCÚRKOVO (PREZENTÁCIA WORKSHOPU [on])

V rámci AP sa už tradične realizuje niekoľko tvorivých dielní. Herci ŠD v spolupráci s mnohými priaznivcami, členmi divadielka i odborníkmi dlhodobo sa pohybujúcimi v divadelných kruhoch pripravujú pre divákov predstavenia, z ktorých fragmenty bude možné uzrieť v závere Akademického Prešova.

Realizované tvorivé dielne sú bohatým zdrojom inšpirácie a skúseností pre každého, kto sa ich zúčastní či už aktívne ako herec, alebo pasívne ako divák. Zlepšovanie hereckej techniky, hlasová či pohybová príprava, podporovanie kreatívneho umeleckého myslenia a iné zručnosti sú teda hlavným predmetom workshopov na AP.

Peter Gustáv Hrbatý, Ján Jendrichovský

J. JENDRICHOVSKÝ A P. G. HRBATÝ (PERFORMANCE) INŠTRUMENTÁR SLOVENSKÝCH ĽUDOVÝCH NÁ- STROJOV – DRUMBĽA [on]

Neodmysliteľnou súčasťou divadelného života sú performance. V programe AP ich je niekoľko. Herci poskytnú divákovi krátke inscenácie v atypickom prostredí, ktoré len ťažko môžeme považovať za divadelné. Tvoríme divadlo v nedivadelnom priestore napr. prešovské námestie, vysokoškolský areál či prednášková miestnosť atď. Tento druh divadla sa dotýka človeka, ktorý vo svojej podstate je len bežným okoloidúcom. Človek sa tak ocitá uprostred umeleckého diela bez toho, aby si bol svojej účasti vedomý. Môžeme sa preto tešiť na mnohé divadelné prekvapenia.

Peter Gustáv Hrbatý, Ján Jendrichovský

ALFRED VE DVOŘE (PRAHA) PASI MÄKELÄ: TONTTU / (PER- FORMANCE) [off]

Účinkuje: Pasi Mäkelä

Konceptuálne umenie nevytvára hmotné umelecké diela, ale sústreďuje sa na reprezentáciu myšlienky. Je to smer, ktorý odmieta tradičné formy. Myšlienka, nápad, koncept sú dôležitejšie ako samotné estetické stvárnenie diela. V podstate ide o transhistorickú tendenciu umenia, ktorá rezignuje na materiálnu podobu a vracia sa k jej najhlbšej podstate.

Pasi Mäkelä je fínsky konceptuálny umelec, perfor-

Foto: DAB - Dark play

mer, choreograf a hudobník čiastočne žijúci aj v Prahe. Jeho performance sú z veľkej časti založené na butó (japonsky avantgardný tanec), ktorý sa objavuje začiatkom 60. rokov. Butó je známy svojím extrémnym fyzickým prístupom k tanečnému prejavu. Pasi vytvoril fínsku verziu tanca butó. V priebehu posledných rokov sa aktívne spolupodieľal na mnohých rôznorodých predstaveniach a hudobných prejavoch vo Fínsku, Čechách, Nemecku, Rakúsku atď.

DAB (NITRA) CARLOS MURILLA: DARK PLAY [off]

Réžia: Svetozár Sprušanský | Preklad: Alexandra Ruppeltdová
Scéna: Alexandra Grusková, Diana Strauszová | Kostýmy: Diana Strauszová | Výber hudby: Svetozár Sprušanský | Účinkujú: Jakub Rybárik, Roman Poláčik, Alena Pajtinková, Marcel Ochránek, Daniela Kuffelová

„Opúšťam väzenie vlastnej samoty – a pritom sa do neho ešte viac prepa-dávam...“

Súbor sa v hre Dark play pokúsil aktuálne preniesť súčasný fenomén virtuálnej komunikácie. Námetom bol súčasný americký dramatik Carlos Murrila. Ten bojuje s celoglobálnym problémom a zároveň poskytuje pravdivú výpo-ved' o obetiach internetovej závislosti.

Mladý človek dnes často uviazne v zložitej spleti prepodivných virtuálnych svetov. Blúdi sociálnymi sieťami, množstvom počítačových miestností. V takomto svete sa bezcieľne motá, utápa sa, stráca sa... Mizne pod hladinou nor-málnosti. A sťahuje so sebou aj iných.

Inszenácia má ambíciu osloviť predovšetkým mladého diváka. Blízkosťou a aktuálnosťou témy, živým slovníkom postáv, osobitou obraznosťou a pri-najmenšom zaujímavou štruktúrou hry. Pravda a láska dnes nie sú jasné a jednoznačné. Vo svete ilúzie sú tieto hodnoty ťažko identifikovateľné.

Ó SLÁVA HVIEZD Ó SLÁVA

nevšedné divadelné spracovanie Hviezdoslavových epických básní

účinkujú

Monika Potokárová
Nora Ibsenova
Barbora Palčíková

na cimbale hrá
Jakub Belák

réžia
Peter Weinciller

TEATRO COLORATO (BRATISLAVA)

Ó SLÁVA HVIEZD Ó SLÁVA [off]

Réžia: Peter Weinciller | Dramaturgia: Juraj Fotul | Pohybová spolupráca: Michal Dudáš | Účinkujú: Monika Potokárová, Nora Ibsenova, Barbora Palčíková | Na cimbale hrá: Jakub Belák

V rámci slovenskej literárnej kultúry považujeme Pavla Országa za osobnosť základného významu. Osudy vlastného národa spájal s osudmi ostatných národov a staval sa na stranu európskych humanistov.

Inscenácia „Ó SLÁVA HVIEZD Ó SLÁVA“ je divadelným spracovaním troch Hviezdoslavových balád – „Margita“, „Zuzka Majerovie“ a „Anča“, plné spevu, živej cimbalovej hudby, krásnej poézie, ako aj dynamických hereckých výkonov hlavných protagonistiek. Ide o detailizovanie Hviezdoslavovho nevšedného talentu v typotvorbe a charakterotvorbe.

Cieľom projektu bolo atraktívnym a dynamickým spôsobom priblížiť tvorbu veľkého literáta mladej generácii.

TÚLAVÉ DIVADLO (TRNAVA)

EDMOND ROSTAND: CYRANO, ALEBO BÁLABILÉ O NOSE [off]

Úprava a réžia: Jakub Nvota | Spolupráca: Súbor TD | Výtvarno:

Katarína Žgančíková | Choreografia šermov: Petr Nusek | Hudba: Kamil Mikulčík | Hrajú: Lucia Hurajová, Štefan Richtárech, Števo Martinovič, Kamil Mikulčík, Pavol Buocik, Jakub Nvota

Potom čo svojou inscenáciou Rómeo, Júlia a vírus uzatvoril súbor cyklus pouličných hier venovaných Shakespearovi, prichádza tento ročník AP so skutočne klasickým textom. Hlavný hrdina Cyrano síce rozpráva alexandrinom, ale celú hru určenú pre obrovské obsadenie vám predvedie iba päť hercov. Vtipné verše, šermiarske súboje a mnohé iné dobové skutočnosti. Hra ponúka výpoveď o láske, samote a podivnom osude. Po dlhom čase sa zjavuje Cyrano, ktorý ešte nemá vek na to aby bilancoval, zdobil a žiaril.

Túlavé divadlo týmto projektom začína svoju novú malú kapitolu.

VŠMU (BRATISLAVA)

JOZEF MOKOŠ: ALICA [off]

Réžia, dramaturgia: Ivana Macková a kolektív pod vedením doc. Jozefa Mokoša | Scénografia: Ivana Macková | Hudba: Barbora Tomášková, Rozália Tomášková, Michal Izakovič, Matuš Kachút | Produkcia: Adriana Ružičková, Adam Válek | Účinkujú: Alica: Slávka Šmajdová/ Kristína Mackovčáková | Sestrička/ Myš/ Kráľovná: Miriam Ryšavá | Doktor Králik/ Králik/ Húseničiak: Lukáš Tandara | Pedagogické vedenie: Mgr. art. Marica Mikulová, prof. Hana Cigánová, doc. Svetlana Waradzinová, Mgr. art. Peter Cigán

Tím tvorcov sa inšpiroval dielom anglického matematika, logika a v neposlednom rade i spisovateľa Lewisa Carrolla, autora rozprávkovej knihy Alica v krajine zázrakov. Predstavenie na motívy Carrollovej knihy vznikalo na pôde VŠMU pod pedagogickým vedením doc. Jozefa Mokoša. Inscenácia Alica už na prvý pohľad zvädza, prebúdza v nás zvedavosť, pretože autorkou koncepcie predstavenia nie je študentka ekvivalentného odboru ale bábkarskej scénografie – Ivana Macková, ktorej sa podarilo oživiť Alicin „podivuhodný sen“. Predstavenie vzniklo ako absolventský projekt.

Hravá nevinnosť sa však z inscenácie vytráca už po niekoľkých úvodných minútach. Dievča, roztopašne naháňajúce králiku, sa ocitá v tajomnej tmavej miestnosti. Študentská inscenácia najmä zásluhou originálneho výtvarného riešenia prenáša na krátky okamih diváka z každodennej reality do krajiny čarovných predstáv, snov a fantázie. V predstavení sa stierajú hranice medzi skutočnosťou a imagináciou.

ŠD FF PU

JEN HRBOTTO:

JHSJ – JENDRICHOVSKÝ HRBATÝ
SMRŤ (Z) JÁNOŠÍKOVA [on]

Autorské divadlo, ktoré vzniklo v rámci Výpredaja k výročiu popravy slávneho slovenského zbojníka ako diferentný pohľad autorov na jednu osobnosť našich dejín. Dielo je zaujímavou divadelnou zmesou rôznorodých prvkov. Napriek neopakovateľnosti zážitku z premiéry sa divadelníci rozhodli priniesť toto alternatívne spracovanie historickej témy na festivale AP. Smrť (z) Jánošík(ov)a rozpráva príbeh nielen toho 1., ale aj 33., aj toho 1713., aj tisícdeväťstošesťdesiatehopiateho Jánošíka, aj toho 2009. A teda aj toho jubilanta 300 ročného.

Peter Gustáv Hrbatý, Ján Jendrichovský

AKADÉMIA UMENÍ (BANSKÁ BYSTRICA) JA, LEONARDO [off]

Inšpirované knihou **Vittore de Luca: Ja Leonardo** | Dramatizácia a technická spolupráca: **Michal Ďuriš** | Pedagogické vedenie: **Jana Olhová, Tomáš Mischura** | Réžia: **Silvia Zeumerová**
Účinkuje: **Mário Zeumer**

V roku 2010 vydal dovtedy neznámy autor **Vittore de Luca** knihu, ktorá svojim odhodlaným prístupom všednej tematiky prelomila mnohé ľady. Autor knižky, **Vittore de Luca**, je nadšeným obdivovateľom maestra da Vinciho. Život zasvätil bádaniu po Leonardových osudoch. Za celé roky nazhromažďoval plno známych, ale aj neznámych faktov, medzi ktorými hľadal súvislosti.

Autor sa stal námetom na spracovanie hry o originálnom renesančnom maliarovi a jeho súčasníkoch (**Andrea del Verrochio, Perugino, Lorenzo di Credi či Sandro Boticeili**). Hra však neponúka iba klasickú biografickú mapu ale aj niekoľko rovín pohľadu na tohto nevšedného autora.

S.T.O.K.A. (BRATISLAVA) B. MOSNÝ, P. TILAJČÍK, B. UHLÁR: NEISTÝ GRUNT [off]

Réžia: **Blaho Uhlár** | Scenár: **Braňo Mosný, Peter Tilajčík, Blaho Uhlár** (inšpirované autormi: **Jack London, Czeslav Milosz, László Jávor**) | Výtvarná spolupráca: **Miriám Struhárová** | Účinkujú: **Braňo Mosný, Peter Tilajčík**

Pred dvadsiatimi rokmi sa uskutočnila prvá premiéra divadla Stoka. Pred niekoľkými rokmi budovu divadla zbúrali. Medzitým bolo dvadsaťšesť premiér a vyše tisíc repríz. Pre jednu generáciu divadelníkov a divákov sa Stoka stala nezabudnuteľným fenoménom. Pre štátnych úradníkov a neprajníkov bola nepríjemným trňom v oku, spôsobujúcim kŕč pri každom pohybe.

Poetika súboru sa spájala s túžbou sprostredkovať spoločný pocit, provokovať ľudské zmysly a nebať sa v divadle upozorňovať na politickú situáciu, považujúc to za nevyhnutnú súčasť katarzie.

„Žiť sa dá len tak, ako sa dá. Ako sa nedá, tak sa nedá žiť.“ – hovorí jedna postava z hry **Eo Ipso**. Tak nejako znie aj údel Stoky, ktorá dnes de facto existuje len ako názov občianskeho združenia. Isté však je, že svojho času neodvolateľne vstúpila do svedomia aj kvality slovenského divadelníctva. Získala si rešpekt.

To, že sa dnes STOKA na formovaní slovenskej divadelnej scény nepodieľa, a že zmizla nie je pravdou. Svedčí o tom niekoľko produkcií realizovaných a uvedených za posledný rok, jednou z nich je aj kolektívna tvorba **Neistý grunt**, s ktorou sa predstavia aj na festivale AP. Scenár hry vznikol metódou kolektívnej tvorby (typickou pre súbor) v roku 2012. Herci nám ponúkajú chudobné divadlo oscilujúce na pomedzí estrády a avantgardy. Réžisér pracuje na takmer prázdnej scéne s dvoma hercami – mladými mužmi. Budeme mať možnosť vidieť jedinečné nekonvenčné, nezávislé slovenské divadlo.

DISK (TRNAVA) B. UHLÁR A KOL. DISK: SOLITUDO [off]

Réžia: **Blaho Uhlár** | Výtvarná spolupráca: **Miriám Struhárová**
Hudba: **Jozef Belica** | Svetlá: **Blaho Uhlár** | Zvuky: **Tomáš Knihár**

Divadelný súbor **DISK** už dávno nie je „len“ amatérskym ochotníckym divadlom. Funguje už takmer 60 rokov a svojou tvorbou presiahol hranice lokálnosti, aj keď sa stále viaže na perifériu mesta Trnavy, na **Kopánku (DISK – Divadelný súbor Kopánka)**. Zásadná premena v súbore nastala v roku 1987, keď do súboru prišiel nový umelecký vedúci a režisér **Blaho Uhlár**. Súbor začal realizovať autorské divadlo a stal sa jedným z priekopníkov nového smeru v slovenskom divadle „polytematickej dekompozície“.

Súbor začal vlni svoju 58. divadelnú sezónu, so zámerom popasovať sa s problematikou izolácie. Scenár novej inscenácie vznikol obvykle metódou kolektívnej tvorby. Súbor **DISK** sa v pozmenenej zostave pokúša spoznať a zmapovať situáciu, v ktorej sa človek často ocitá a zažíva samotu. Pre niekoho je bolesťou, pre niekoho vykúpením. Sám môže byť človek na opustenom ostrove, ale aj uprostred ľudí. Samota môže spôsobiť psychickú traumu, ale aj regenerovať vnútro človeka. Rôzne pohľady na samotu sa herci pokúšajú vyjadriť dynamickými výstupmi, veľmi často s komickým až groteskným akcentom.

Solitudo nie je sled scénok, ale premyslený výber, zmysluplná kombinácia, kompozícia so skvelou réžiou, ktorá dáva všetkému zmysel.

Projekt podporili: Nadácia Tatra banky, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a **MESTO TRNAVA**.

PALÁC AKROPOLIS (PRAHA) ČEZKO FOREVER / SKUTEČNÁ UDÁLOSŤ [off]

Réžia a dramaturgia: **Petr Boháč** | Účinkujú: **Jiří Štrébl, Jindřiška Křivánková**

„Problém je v tom, že v tomto stáť je bordel, na tom se shodneme, a jsou tu lidi, kterím všechno prochází a na rukou mají krev a kapsy, do kterých jim tečou šílené peníze. A pokud se s tím něco nestane, tak to tak zůstane a s tím hovno uděláme.“ Závěrečná poznámka lobbisty K..

Palác Akropolis pod záštitou Nadačného fondu proti korupcii uvádza divadelnú inscenáciu inšpirovanú autentickou, neverejnou nahrávkou lobistu K. Věru Ježkovu, ktorá rozhovor nahrála a zverejnila svetu podivuhodnú investíciu ČEZ v elektrárni Prunéřov. Minulý rok získala spomínaná redaktorka cenu za odvalu. Predlohu podľa natočeného záznamu vytvoril Peter Boháč. Hru možno právom pokladať za politické divadlo i keď je zároveň potrebné zdôrazniť fakt, že v samotnej hre politika zohráva vedľajšiu úlohu. Dôraz sa nekladie na kauzu, ale skôr na napätie, ktoré nastáva medzi Věrou Ježkovou a lobistom.

Podľa režiséra Petra Boháča má celý záznam neuveriteľne tragikomické vyznenie. „Zfetelně obnažuje nejnižší lidské pudy, manipulaci, zneužívání informací až sadistickou touhu dosáhnout vytýčeného cíle. Osobně mě na nahrávce nejvíce zaujalo toto lidské bláto a svinstvo...“

TEATR ÓSMEGO DNIA (POZNAŇ) ARCHA [off]

Réžia, scenár: kolektívna tvorba | Scénografia, osvetlenie: Jacek Chmaj | Dramaturgia: Tomasz Jefimowicz | Hudba: Arnold Dabrowski | Kostýmy: kolektívna tvorba pod umeleckým vedením Izabely Rudzka | Účinkujú: Halina Chmielarz, Ewa Wójciak, Adam Borowski, Marcin Glowiński, Tadeusz Janiszewski, Kuba Kapral, Marcin Keszycki, Andrzej Majos, Przemyslaw Mosiezny, Tomasz Michniewicz, Piotr Najrzal, Jacek Nowaczyk, Jakub Staškowiak, Dominik Zlotowski, Adan Garcia Holgado

Foto: TEATR ÓSMEGO DNIA

Teatr Ósmego Dnia začalo svoju existenciu ako študentské divadlo, ktoré v roku 1964 založili študenti polonistiky na Univerzite Adama Mickiewicza v Poznani. Dnes sú „Osmičky“ skupinou – legendou, symbolom angažovaného divadla, ktoré pulzuje rytmom najdôležitejších politických udalostí a sociálnych problémov. Divadelný súbor plný pohybu a symbolických gest sa stal jednou z najznámejších skupín svojho druhu v Európe. Je teda ctou privítať ho aj na festivale Akademický Prešov.

Exteriérové predstavenie Archa divákovi pripomína, že žijeme v časoch tulákov, kočovníkov a ľudí, ktorí stále pred niečím utekajú, putujú celými kontinentmi a zohrievajú si duše spomienkami na ozajstný, duchovný, geografický alebo len vysníva-

ný domov. Jej zástupnú funkciu plní v predstavení veľká okridlená loď, ktorá nie je statická, ale naopak dynamická. Bezpochyby reflektuje dnešnú epochu.

Zo spomienok súboru ...

Adam Michnik (poľský historik, publicista, šéfredaktor denníka Gazeta Wyborcza): Legenda Ósmego dňa

„Divadlo Ósmego dňa bolo pre generáciu „68“ divadlom, ktoré hralo to, čo predstavovalo ukrytú duchovnú pravdu tejto generácie poľskej inteligencie. Toto divadlo má svoju kultúrnu, politickú, morálnu a biografickú históriu.

Kultúrna história - je nový divadelný jazyk. Divadlo Ósmego dňa boli objavom – senzáciou v oblasti jazyka poľského divadla, tak ako v oblasti poľskej literatúry bola senzáciou nová vlna – poézie a veršov Barańczaka, Krynickiego či Zagajewskiego. Nie je preto náhoda, že jedno z prvých známych predstavení tohto divadla bolo založené na poézii Stanisława Barańczaka.

Rok 1968 predstavuje pre súbor významný medzník. Je to dátum stretu s brutálnym a cynickým svetom riadiacej politiky komunizmu.

Politická história – to je neustály permanentný konflikt Divadlo Ósmego dňa so svetom súčasnej oficiálnej politiky. Toto divadlo je rekordérom v počte likvidácií a zákazov činností. Herci divadla vystúpili v mnohých situáciách týkajúcich sa verejného života, napr. kladli kvety ku Gdańskemu pomníku v čase stanného práva a súčasne viedli otvorenú korešpondenciu s väzňami.

Legenda morálna – Divadlo Ósmego dňa zosobňuje predovšetkým nonkonformizmus, teda nepodriaďovanie sa všeobecným normám, pravidlám, odchylnostiam atď.

Jedným z momentov, ktorý bezpochyby dokladuje ich internú filozofiu bol rok 1981, kedy sa v Poznani odhaloval pamätník obetí poznańských udalostí. V závere tohto pietneho aktu zazneli básne „prekliatych autorov novej vlny“, a prednášali ich „prekliaty herci“ súboru Ósmego dňa. Všetci z nich totiž dôverne poznali zápach policajných pivní a chuť väzenského chleba.

Legenda biografická – Toto divadlo je osudom mnohých fascinujúcich ľudských osudov, ktoré tvoria nezanedbateľný fragment poľskej slobody a suverenity.

Je neopakovateľným zážitkom okúsiť chuť tejto osobitej kultúry a prístupu v ponímaní sveta.

Aj prostredníctvom tejto festivalovej platformy Vás srdečne pozývame na celú divadelnú prehliadku, ktorá miesi rôzne typy divadla a ponúka širokú škálu, v ktorej sa nasýti každá duša naklonená tomuto originálnemu umeniu.“

ZRIAĐOVATELIA AP 2013: Rektorát Prešovskej univerzity, Inštitút estetiky a vied o umení Filozofickej fakulty PU, Ministerstvo školstva SR, Ministerstvo kultúry SR.

ORGANIZAČNÝ ŠTÁB AP 2013: prof. PhDr. Karol Horák, CSc., Mgr. Eva Kušnírová, PhD., PhDr. Miron Pukan, PhD., Mgr. Diana Laciaková, Mgr. Jozefína Šuťaková, Mgr. Lukáš Makky, Mgr. Tomáš Timko, Marek Sokol. **Adresa štábu:** Budova Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity, Ul. 17 novembra č. 1, 080 78 Prešov, 4. poschodie, č. dv. 451, tel.: (051) 75 708 03, email: kusnirov@unipo.sk, facebook: Akademický Prešov. **APEČKOVINY, PRÍLEŽITOSTNÉ VYDANIE K AP 2013 Redakcia:** PhDr. Miron Pukan, PhD., Mgr. Jozefína Šuťaková. **Príspevky:** Stanislava Župová, Mária Pastirčáková, Radka Dorková, Katarína Halková, Adela Vojnová, Simona Švédová, Klaudia Compeľová, Patrícia Chaparrová **Grafická úprava:** Peter Medvid'. **Autor plagátu AP 2013:** Ján Šmajda. **Administrátor webovej stránky o AP** www.ff.unipo.sk/ap: Mgr. Tomáš Timko .